

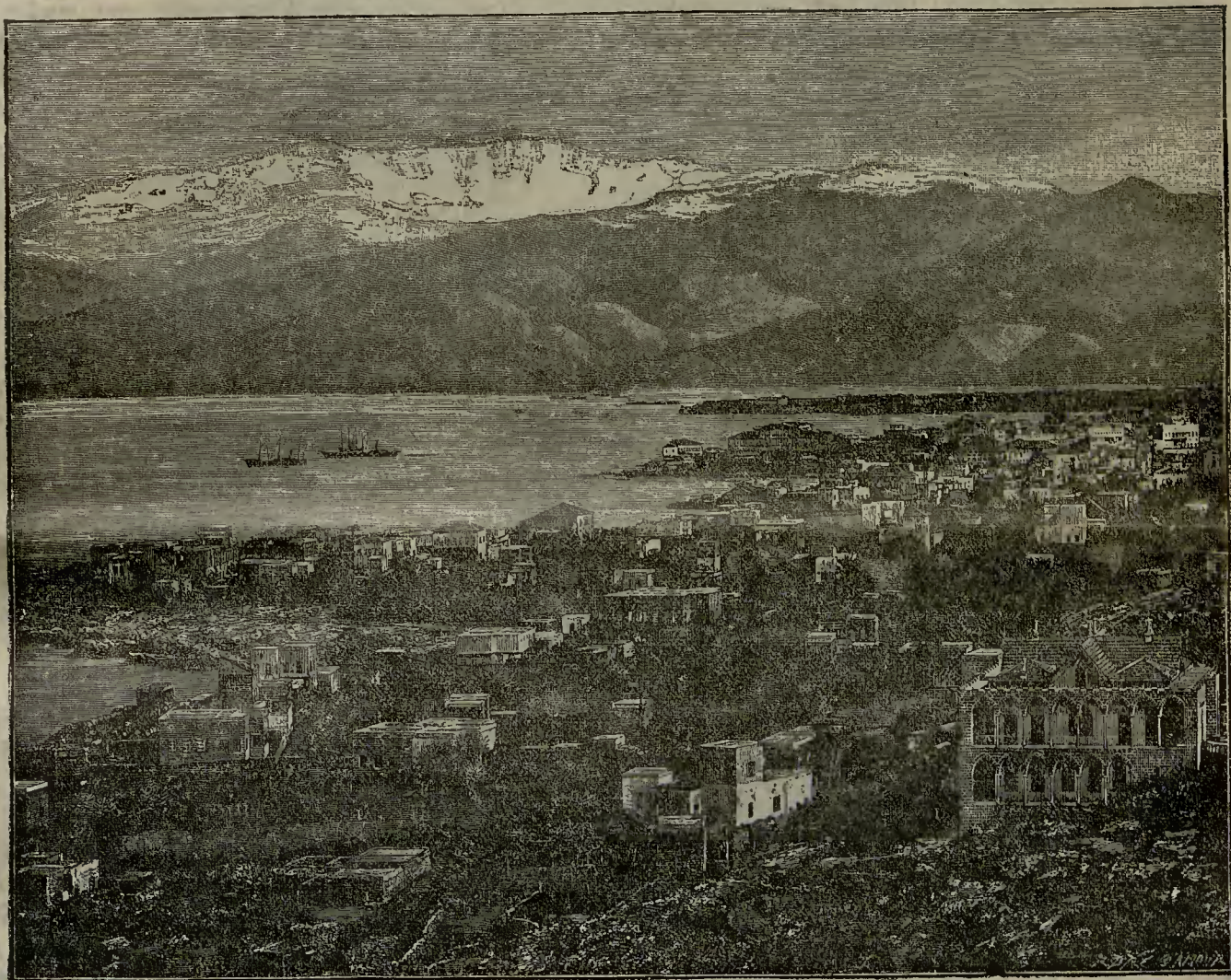

“ԹՈՂ ՏՈՒՆԷՔ ՄԱՆԻ ՏՂՈՅԸ ՈՐ ԻՆՏԻ ԳԱՆ:” ՂՈՒԿ. ԺԸ. 16:

ՀԱՏՈՐ ԻԷ.

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ, ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1, 1898

ԹԻԻ 12

ԼԻԲԱՆԱՆ ԼԵՌԸ ՊԵՅՐՈՒԹԷՆ ՏԵՍՆՈՒԱԾ

Այս պատկերը կը ներկայացնէ տե-
սարան մը զոր մարդկային աչքեր տե-
սած են շատ դարերու մէջ: Պէյրու-
թի գեղեցիկ ծովածոցն է այն, ձիւ-
նի պէս ճերմակ լեռներով մէկտեղ
որոնք համբաււոր եղած են չորս
հազար տարիներէ ի վեր:

→→→→→

ՍԻԱՄՅՈՒ ԾԵՐՈՒՆԻՆԵՐԸ

Թէ ճշմարտութիւնը փափաքով
փնտռողի մը աչքին՝ Հին և Նոր կտա-
կարանը ի՞նչ արժէք ունի, զարմանա-

լի կերպով կը բացատրուի Սիամի մէջ
աշխատող Տր. Տրնէվի անուն միսիո-
նարին բրած հետեւեալ պատմութե-
նէն, որ սապէս կը սկսի.

Լսած ըզլալով ծերունի մարդու մը
վրայով թէ Եհովան կը պաշտէ, այ-
ցեղեցի անոր տունը, և քանի մը հո-
գեւոր պաշտօններ կատարեցինք հոն:
Ծերունին սիրով ընդունեց մեզ, և
ըսաւ թէ շատ տարիներ առաջ հա-
մոզուեցաւ թէ աշխարհս Արարիչ մը
ունի, և թէ անիկա ճշմարիտ Աստ-
ուածն է: Այն ատեն որոշեց թողուլ
բոլոր միւս աստուածները և միայն
զՍնիկա պաշտել: Չէր գիտեր անոր

անունը, ուստի զանիկա ամենէն մեծ
խաղը կոչեց: Չորս տարի առաջ,
մեր այն կողմերն բրած չըջանին ժա-
մանակը, Աստուածաշնչին քանի մը
մասերն ընդունեց, այսինքն՝ Ծննդոց
և Ելից գիրքերը, Մատթէոսի, Յով-
հաննու և Ղուկասու Աւետարանները
և Գործք Առաքելոցը: Ասոնք ոչ միայն
կարդաց, այլ գոյ ըրաւ անոնց մէջէն
մեծ կտորներ: “Սուրբ Հոգին խօսքը
անկեց սրտիս մէջ,” ըսաւ: Գոյ ըրաւ
Պօղոսի Աթենացոց խօսած քարոզը,
“Վասն զի,” ըսաւ, “ճիշդ իմ վիճա-
կիս կը յարմարէր:” Տգիտութեամբ
պաշտած էր անձանօթ Աստուածը:

Այն զարմանալի քարոզին միջոցաւ սորվեցաւ անոր վրայով, և անկէ ի վեր իր բոլոր վստահութիւնը դրած է աւոր վրայ: Արիաբար այս հաւատաքը ուրիշներուն կը յայտնէր: «Ումանք», կ'ըսէ, «հաւատացին, բայց շատերը անիծեցին զիս և Յիսայի ծերունի՝ կոչեցին»: Կինն ալ հաւատաց, և երկուքը մէկէն իրենց տունէն դուրս հանեցին հեթանոսական պաշտամունքի բոլոր ձևերը: Երբունին շատ աղէկ գիտէ Սատուծոյ ժողովրդին պատմութիւնը ինչպէս գրուած է Եննդոց և Ելից գիրքերուն մէջ: Պերճախօս ընդունով կը խօսի Գործք Սուրբերոյ գիրքին այլևայլ մասերուն վրայ, մասնաւորապէս Ստեփանոսի մարտիրոսութեան, Պողոսի դարձին և Սթեփանոսի ուղարկած քարոզին վրայ: Սուրբ Գիրքերէն իրեն համար հաւատքի դաւանութիւն մը յօրինած է: Զանիկա կարգացին ինծի և ես կարող չեղայ սխալ դրանք անոր մէջ: Անտարակոյս այս ծերունին Սատուծոյ Հոգիէն սորված է: Տեսայ թէ քիչ պէտք ունէր մարդկային ուսուցչի: Իմ մեծ ուրախութիւնս եղաւ մկրտել զանիկա և անոր կինը: Ինքը եօթնամեակէն ետքը տարեկան է, և կինը վաթսուներեկան: Երեք թագաւորներուն ատեն կառավարութեան պաշտօնեայ եղած է: Զատով բաժնուեցանք այս ծերունի աշակերտներէն, բայց մեր վստահութիւնը մեծապէս աւելցաւ թէ Սուրբ Հոգին պիտի ընկերանայ Սատուծոյ խօսքին տարածման գործին հետ և զանիկա զօրաւոր պիտի ընէ մարդոց վերկութեան համար:

«ԵՏՔԸ ԻՆՉ»

«Ի՞նչ պիտի ըլլաս», ըսաւ Սէյնթ Պիլիպի Նէրի պատանիի մը: «Կը յուսամ համալսարանէն ընթացաւարտ ըլլալ», պատասխանեց պատանին: «Եւ ետքը ի՞նչ», «Սըհեստ մը պիտի սոր-

վիմ և գործեմ»: «Եւ ետքը ի՞նչ», «Կարողութիւն ունեցածիս պէս պիտի ամուսնանամ»: «Եւ ետքը ի՞նչ», «Անտարակոյս բաւական ստակ պիտի շահիմ ընտանիքս խնամելու և կրթութեւն»: «Եւ ետքը ի՞նչ», «Վերջապէս պիտի ծերանամ»: «Եւ ետքը ի՞նչ», ըսաւ միւսը: «Ժամանակին կարծեմ — կարծեմ պիտի մեռնիմ»: «Եւ ետքը ի՞նչ», Պատանին լռեց, վասն զի անկէց անդին վրայ խորհած չէր:

ԱՌԱՋԻՆ ՔՐԻՍՏՈՆԷԱԿԱՆ ՔԱՐՈԶԸ Հոս կը ցուցուի շատ վառվռուն կերպով Պէնտէկոստէի տեսարանը, երբ Պետրոս կանգնեցաւ Երուսաղէմի մէկ հրապարակին մէջ Պէնտէկոստէի

տօնին առթիւ հաւաքուած անհոն բազմութեան առջև, և արիաբար անոնց քարոզեց Քրիստոսը, զոր Հրէից գլխաւորները խաչը հանած էին յիսուսն օր առաջ: Ի՞նչ ազդու քարոզ էր այն: Պետրոս Սուրբ Հոգիին զօրութեամբ կը քարոզէր, և Քրիստոսի ճշմարիտ եկեղեցւոյն անդամները հաղորներով հոն ժողովուած մտիկ կ'ընէին:

— 333 —

ԱՄԵՆՆԵՆ ԱՆԱՐԳՆԵՐՈՒՆ ԳՆԱՅ

Տր. Զարը Հ. Հոլ երեւելի պերճախօս և օգտակար Եպիսկոպոսական քարոզչին վրայ հետաքրքրական պատմութիւն մը երեւցաւ իր մահուանէն

ետքը լրագրի մը մէջ: Իր ձեռնագրութեանէն ետեւ, երբ իր դասընկերներէն շատերը մտայի և կրթեալ ժողովուրդներու քարոզութեան կանչուեցան, Տր. Հոլ Ամերիկեան Հիւսիսային Քարոլինա նահանգին ծովեզերքին մօտ գտնուած կղզիի մը տղէտ սեւամորթներուն քարոզելու գնաց: Հասկնալով թէ Քրիստոնէութեան վրայով բան չեն գիտեր ասոնք, երիտասարդը ժողովեամբ ուսումնասիրեց Յիսուսի կեանքին պատմութիւնը, որպէս զի կարողանար Յիսուսը ճիշդ ներկայացնել անոնց և զանոնք Անոր մօտեցնել: Որովհետեւ սատիկ կ'աշխատէր այս տղէտ և խաւարեալ հոգիներուն սորվեցներու հա-

մար, ծերացաւ և լուրջ բնութիւն մը ստացաւ, և Քրիստոսը իր միակ ընկերը և օգնականն ըրաւ: Ութ տարի այդ կղզին կեցաւ և ջանաց կատարել իր բոլոր պարտականութիւնը իր այն տղէտ եղբայրներուն մէջ: Երբ յետոյ քաղաքի եկեղեցիներու վրայ պաշտօնավարելու կանչուեցաւ, զարմանալի կերպով ազդեցութիւն ըրաւ ամենէն մըտացի և կրթեալ մարդոց և կանանց վրայ: Քրիստոսը կը ճանչնար և անոր հետ ապրած էր իրմէ ա-

ռաջ անոնց խօսող միւս մարդոցմէն աւելի: Նաեւ շատ ընտանի կերպով կը մօտենար մարդկային բնութեան, առանց կեղծ ձևեր գործածելու: Խեղճ սեւամորթներուն հետ անցուցած ութ տարուան աշխատութեանէն սորված դասերը զինքը կարողացուցին ամէն կարգէ մարդոց օգնելու: Բայց ի՞նչ պիտի ըլլար եթէ իր գործը մերժած և անարգած ըլլար, ինչպէս մեզմէ շատեր կ'ընեն իրենց երիտասարդութեանը մէջ: Սատուած իր կերպերը և պատգամաւորները ունի: Հարիւրապետը երկինք կամ տաճարը չխրկեց Սուրբ Հոգին ընդունելու, բայց կաշի բանող Սիմոնի պարզ և անչուք տունը:

ԿՐԱԿԻՆ ՄԵՋԵՆ

Կ. պոլսոյ և աշխարհիս միւս մեծ քաղաքներուն լրագիրները շատ անգամ սոսկալի հրդեհներու վրայ կը գրեն: Երբեմն ալ կը պատմեն ջրհանկիրներու (Ռուսապոմի) վրայ, որոնք դիւցազուններու պէս իրենց կեանքը վտանգի մէջ կը դնեն կեանքեր և ստացուածք կրակէն ազատելու համար: Նիւ Եօրքի լրագիր մը այդ քաղաքին մէջ պատահած հրդեհի մը վրայով հետեւեալ պատմութիւնը կ'ընէ.

Այդ մայրաքաղաքին ամենէն աղքատ թաղերէն մէկուն մէջ կ'այրէր ահագին տուն մը որուն մէջ բազմաթիւ ընտանիքներ կը բնակէին: Տակաւին ներսը եղողներէն շատերը դուրս չելած՝ սանդուխը այրեցաւ: Ամենէն բարձր պատուհաններէն մէկուն մէջ 14 կամ 15 տարեկան աղջիկ մը անձկանօք օգնութիւն կ'աղաղակէր, մայրն ալ վարը փողոցը յուսահատօրէն ձեռքերը կը գալարէր: Ջրհանկիրներուն պէտք հարցուց իր մարդոցը թէ ո՞վ կ'ուզէր երթալ ազատել աղջիկը: Անմիջապէս երեք հոգի յառաջ եկան առանց վարանելու կամ խորհելու թէ արդեօք կարելի պիտի ըլլար նորէն ողջ վար իջնել: Այսպիսի պարագաներու մէջ միշտ այսպէս կ'ընեն, քանզի ոչ մէկը պիտի ուզէր հրամայել ջրհանկիրի մը որ ընէ այնպիսի գործ մը որ թերեւս անոր մահուանը պատճառ պիտի ըլլայ: Այս գործը այն երեք մարդոց մէջէն զօրաւոր երիտասարդի մը յանձնուեցաւ որ շուտով մօտը գտնուած շէնքին դռնէն ներս մտաւ և անյայտ եղաւ: Ետքը փողոցի բազմութիւնը տեսաւ որ տանիքին տակի պատուհանն էր և այրող տանը թիթեղեայ քիւէն (սուգ)

բռնելով օդին մէջ կախուեցաւ և վարի պատուհաններէն վեր ելլող սև ամպի նման մութին մէջ սկսաւ այս կախուած դիրքով ձեռքերուն տեղը փոխելով յառաջ երթալ դէպ ի աղջկան պատուհանը որ 30 ոտք հեռի էր իրմէ: Աղջիկը սենեակին մէջ ինկեր էր անզգայ և մոխէն գրեթէ խեղդուած: Վարը փողոցին մէջ հազար հոգի տազնապի մէջ էին վախնալով թէ այս դիւցազնին բան մը պիտի պատահէր: Երբ ջրհանկիրը մութին

ռահաս անձինք շատ կը սիրեն: Առաջին անգամ դժուար կու գայ կայնիլ և շարժիլ նեղ չմուկներուն վրայ, և կը տեսնէք թէ մեծ եղբայրը և քոյրը կ'օգնեն փոքրիկ տղին որ ինքնիրեն չմիկէ: Տեսէք, սառին վրայ ինչպէս նշան կ'ընեն չմուկին երկաթնեքը:

— 30 —

ՀՆԴԻԿ ՏՂՈՒ ՄԸ ԱՂՈԹԻԸ

Օր. Մէյրի Փ. Լորտ, Ամերիկեան Հիւսիսային Տէքսաս նահանգէն վար-

Հ. Մոյսէս Տոյ 1887

մէջ անյայտ եղաւ, հարկաւոր տղօթքներ վեր բարձրացան անոր համար: Եւ հազար բերաններ ուրախութեան աղաղակ մը արձակեցին երբ մէկ ըսպէէն դարձեալ պատուհանը երևցաւ ջրհանկիրը կիսամեռ աղջիկը թեքուած մէջ:

— 30 —

ՉՄՇԿՈՒՄ

Վերի պատկերը կը ներկայացնէ ձեռնուռն զօսանքներէն մին, զոր ցուրտ երկիրներու մէջ տղայք և դե-

տուհի մը, կը պատմէ խրճիթի կեանքի վերաբերեալ հետեւեալ սրտաշարժ պզտիկ դէպքը: Հինգիկի մը փոքրիկ աղջիկը հօրը բազուկներուն մէջ պառկած էր և մեռնելու վրայ էր: Հինգիկին դէմքը ուրիշ նշան չէր ցուցներ բայց ծնողական գորովալի տրտմութիւնը, որ այնչափ սաստիկ էր իր սրտին մէջ որչափ ճերմակ մարդու մը սրտին մէջ կ'ըլլայ: Փոքրիկէն քանի մը տարի մեծ աղջիկ մը մօտը կեցած արտաբնական հիւանդ մանկիկին վրայ կը նայէր: Անմիջապէս ըսաւ, «Հայր, պըղտիկ քոյրս այս գիշեր երկինք պիտի երթայ: Ուստի աղօթք ընեմ»: Հօրը քով ծռնկի վրայ եկաւ և իր Հնգիկ լեղուովը աղօթեց. «Հայր Աստուած, պզտիկ քոյրս այս գիշեր քեզ տեսնելու պիտի գայ: Հաճէ՛ր դուրը մերմիւ բանալ և զինքը ներս առնել: Ամէն»: Օր. Լորտի այս պզտիկ աշակերտը օրինակ մըն է հեթանոս աղգ մը քրիստոնէութեան դարձնելու դաստիարակութեան որ կը սկսի պզտիկ տղոցմէ: Այս պզտիկ աղջիկը հոգեկաւոր Հնգիկի մը թոռն է: Նա կարող, պատերազմիկ և ցեղապետ մըն էր բայց նաև անգութ և վայրենի: Իր հայրը «Բարի Հնգիկ» կոչուածներէն էր որ քաղաքակրթու-

Թեան ազգայնութիւնը զգայած են, և այս պղծիկ աղջիկը որ բարբառոսէ քիչ մը կը տարբերի՝ ինքզինքն աշակերտ ըրած է Մեծ Ուսուցչին, որ մարդոց երջանկութիւնը կը փնտռէ, ըլլա՛յ քաղաքակրթեալ կամ ոչ, «գերի կամ աղատ»։

ՁԻՆ ԻՄԱՅԱԻ

Կ'երևի թէ շատ անասուններ չափազանց մեծ կարողութիւն ունին օգտին նշաններ և ուրիշ բներեւոյթներ դատելու։ Թերևս կը վախնան, բայց միշտ անտեղի չէ անոնց վախը։ Օտու պոն իր Օրդեր-Բեան մէջ կ'ըսէ։ Նոյեմբեր տասուն Ամերիկեան Բէնթըմի նահանգին անբեր լեռնադաշտերուն մէջէն կը ճամբորդէի։ Օր մը կէս օրէն ետքը ծանր ծանր յառաջ կ'երթայի, երբ տեսայ որ իսկոյն արևմտեան հորիզոնէն զարմանալի մթութիւն մը կը բարձրանար։ Անձրևի և որոտման սաստիկ փոթորիկներու վարժուած ըլլալով, ատոր ալ ուշադրութիւն չըրի, քանզի կը խորհէի թէ ձիս պիտի կարենար զիս շուտով մօտը գտնուած խրճիթը տանիլ։ Մզոնի մը չափ յառաջ գացած էի, երբ ինծի այնպէս եկաւ թէ սոսկալի փոթորիկի մը հեռաւոր մռնչիւնը կը լսէի, ուստի սկսայ ձիս հարուածել, քանզի կ'ուզէի որչափ կարելի էր շուտով ապահով տեղ մը հասնիլ։ Բայց չյաջողեցայ։ Անասունը ինծմէ աղէկ գիտէր թէ ի՛նչ պիտի պատահէր, և փոխանակ իր քալումքը արագցնելու, գետնին վրայ մէկ ոտքը միւսին ետևը դրաւ, մեծ զգուշութեամբ որպէս թէ բարակ սառի վրայ կը քալէր։ Կարծեցի թէ վրան յանկարծ ցաւ մը եկաւ և սկսայ հետը խօսիլ զինքը հանդարտեցնելու համար։ Ճիշդ վար իջնելու վրայ էի որ զինքը քաշէի, երբ յանկարծ գետինը ինկաւ ողորմազին հեծելով, զլուխը կախեց, ոտքերը տարածեց որպէս թէ չիւնալու համար, և բոլորովին հանդարտ կայնեցաւ հեծութիւնը շարունակելով։ Կարծեցի թէ պիտի մեռնէր, և եթէ բոպէ մըն ալ անցնէր, կռնակէն վար պիտի իյնայի, բայց տհա իսկոյն բոլոր թուրիւրը և ծառերը սկսան շարժիլ իրենց արմատներէն, գետինը վեր կ'ելլէր և վար կ'իջնէր ճեղքուելով, լճի մը ջուրերուն նման, և ես հասկցայ թէ այս ահաւելի ցնցումը երկրաշարժի մը հետևանքն է։ Ո՛վ կրնայ պատմել զգացումներս երբ ձիս հետ կ'օրօրուէի ասդին անդին ինչպէս մանկիկ մը օրո-

րոցին մէջ, ամէն բոպէ սպասելով որ գետինը անդունդի պէս բացուէր և զիս և ամէն բան կ'ըլէր։ Սակայն ահարկու ցնցումը բոպէ մը միայն տևեց և երկինքը ինչպէս որ յանկարծ մթնցած էր նոյնպէս յանկարծ պայծառացաւ։ Ձիս ոտքերը իր բնական դիրքին մէջ դրաւ, զլուխը վերցուց և ցնծութեամբ կը վազէր իբր թէ արձակուած ըլլար և վրան հեծեալ չգտնուէր։

ՈՒՂԵՂԸ, ՍԻՐՏԸ ԵՒ ԹՈՒՔԵՐԸ

Այս երեքը պէտք է որ միշտ կերակրուին, եթէ ոչ՝ կը մեռնին։ Երբ անոնց կերակուր չենք տար, անոնք մարմին միւս մասերէն կ'առնեն իրենց սնունդը։ Սիրտը շատ մեծ դործունի կատարելք և պէտք է որ շարունակ մեծ չափով սնունդ ստանայ։ Առ հասարակ արիւնը անոր պէտք եղածը ստամոքսէն կը բերէ անոր, բայց եթէ մէկը անօթի մնայ երկար ժամանակ, այն ատեն ստամոքսը սիրտը սնուցանելու պաշտօնը չկրնար կատարել և հարկ կ'ըլլայ որ արիւնը ուրիշ տեղ կերակուր փնտռէ այդ պիտանի դործարանին կեանքը վերելու համար։ Ուստի արիւնը իւղային մասերուն և սրունքներուն և մարմնին մկաններուն կ'երթայ։

Ամենէն առաջ կը դիմէ լեարդին, որուն մէջ շաքարի պաշար մը կը գտնուէ։ Սիրտը այս շաքարը կ'ուտէ քանի մը ժամ։ Ետքը արիւնը կը դիմէ մարմնին այլևայլ մասերուն մէջ հաւաքուած իւղերուն։ Ասոր համար է որ երբ մարդ մը օրերով անօթի մնայ, հագուստները մեծ կու գան։ Երբ բոլոր իւղը հասնի՝ արիւնը պէտք եղածը մկաններէն կ'առնէ։ Վերջապէս ոսկորէ և մորթէ զատ բան չմնար, մինչդեռ ուղեղը, սիրտը և թոքերը իրենց առաջին մեծութիւնը կը պահեն։

ՀՆԱՐԱԳԵՏ ԵՒ ԱՐԱԳ ԳՈՐԾՈՂ ՄԻՏՔ ՄԸ

Մէկը որ կէսօրէ մը առաջ հիւանդանոցի մը մէջ կը գտնուէր, հետադայ շահեկան պատմութիւնը կ'ընէ։ Երբ հոն կը գտնուէի, մարդ մը և կին մը ներս մտան այրած մանկիկ մը բերելով վերմակի մէջ փաթթած։ Ոչ մարդը կինը կը ճանչնար, ոչ ալ կինը մարդը կը ճանչնար։ Իւր երկուքն ալ չէին ճանչնար մանկիկը։ Մինչ կինը թրամուէյի կառք մը նստած հիւանդանոց կու գար, ճիւ մը լսեց և բակին մէջ տեսաւ տղեկ մը որուն հան-

դերձները կը վառէին։ Կինը կառքէն դուրս ցատկեց, անմիջապէս առաւ վերմակ մը որ կախուած էր հանդերձներու ձողի մը վրայ, մանկիկը անոր մէջ փաթթեց, և գետնին վրայ գլորեց։ Տղեկին մայրը տնէն դուրս ելաւ և վերցուց զանիկա։ Ատով կրակը նորէն բորբոքեցաւ։ Այստեղար կինը իսկոյն տղան առաւ մօրը ձեռքէն, վերմակին մէջ փաթթելով դրոբեց գետնին վրայ, և յետոյ զանիկա իր հետ կառքը տարաւ, և հիւանդանոց բերաւ։ Մարդը անծանօթ էր այդ կնոջ։ Դիպուածով կառքին մէջ գտնուեցաւ, և տղան կոճղի մը և կամ նման բանի մը պէս հիւանդանոց մտցուց։ Տղեկը գէշ կերպով այրուած էր, բայց աղէկցաւ։ Չէ՞ք տեսներ թէ ի՛նչպէս արագ դործեց այդ կնոջ հնարագէտ միտքը։

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԻ ՀԱՆՆԵԼՈՒԿԻՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԸ

Ա	Յ	Ր
Կ	Ի	Ս
Ա	Ս	Ա
Ձ	Ա	Մ
Ս	Ե	Կ
Ա	Ղ	Ե
Է	Լ	Ա
Գ	Ա	Դ
Ի	Յ	Է
Բ	Ա	Ա
Թ	Ռ	Ո

Լուծեցին, Կ. պոլիս. — Միհրան Պ. Տոն-ճեան, Գրիգոր Ս. Գարբիէլեան, Նիկոմիդիոս. — Գերսամ Զ. Կարապետեան, Եղիազար Զ. Կարապետեան, Խարբերդ. — Իւղաբեր Կարապետեան, Աննա Աւագեան, Արշալոյս Անդրեասեան, Ուր-Փա. — Յարութիւն Շահինեան, Լևոն Բուժեան։

ՀԱՆՆԵԼՈՒԿ ՍՈՒՐԲ ԳԻՐԲԵՆ

Հողէն ծնայ, ջուրէն սնայ,
Այլ կենդանի էակ մ'եղայ.
Առանց ոտքի շատ քալեցի,
Առանց բերնի շատ լափեցի.
Ոմանք կենաց, ոմանք մահուան,
Ես կարճ ճամբով շուտ հասցուցի։

Տարեկան բաժանորդութիւն՝ 6 դրամ արծաթ, կանխիկ, ամէն տեղւոյ հասնար։
Ամերիկայի Միաիւնարաց Ընկերութեան կողմէն
Արտօնատէր Ը. Ք. ԿԻՐԻՆ
Տնօրէն—Խմբագիր Զ. Ս. ՊԱՐՆԸՄ
Ֆինանսները Եղիազար Սահակեան յանձնարեց։

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ
Ի ՏՊԱՐԱՆԻ Ա. ՅԱԿՈԲ ՊՅՈՒՋԵԱՆ